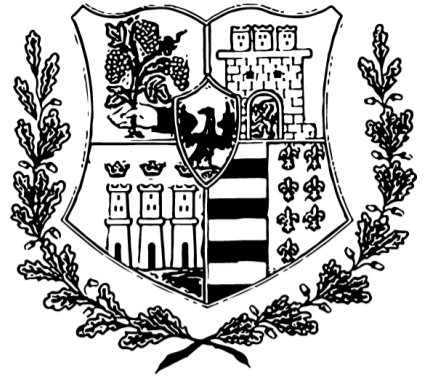

XIV. ÉVFOLYAM
02. SZÁM
2020. FEBRUÁR
MEGJELENIK
HAVONTA

Nagy-Küküllő

„Nyelvében él a nemzet.” - Gróf Széchenyi István

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS HAVILAP – INGYENES, MERT MEGFIZETHETETLEN

HOPSZ 2020-ban is

Szeptemberben beindult a rég beígért délutáni oktatás a szórványban. A magyar szülők számára egy igen fontos lépés ez, mivel azok a családok, melyekben vegyes házasságban élnek a gyerekek, csak az egyik fél képes segíteni a házi feladatokban, tanulásban. Mostantól mindez már nem jelenthet gondot, mert, ha a gyerek részt vesz a programban, a szülők nyugodtak lehetnek, hogy a felügyelők segítséget nyújtanak a tanulásban. A délutáni oktatás szeptembertől nyolc erdélyi szórvány megyében, illetve Bukarestben, összesen 20 településen indult el.

Ősztől kezdetét vette egy újabb fejezet a megyesi Hosszabbított Program keretében. Az immár 3 éve működő délutáni oktatás nagy segítséget nyújt minden résztvevője számára.

A Hosszabbított Program keretén belül öt felügyelő dolgozik, közülük három az Iskola Alapítvány munkatársa, kettő pedig a Medgyesi MADISZ önkéntese. A programban résztvevő gyerekek 0-IV osztályosok, akik a tanítás behelyezése után, délután 16 óráig az iskolában maradnak, ebédelnek és különböző közösségi és személyiségfejlesztő játékokba vonják a gyerekeket. A kisiskolások számára az elvárásokkal párhuzamosan szeretnénk egy olyan non formális tanulási környezetet teremteni a délutáni időszakban, amelyet ők elsősorban élményként élhetnek meg, de eközben számos készségükön, képességükön javíthatnak.

A házi feladatok megoldása mellett ügyességi játékokkal, kvízzel, logikai feladatokkal, társasjátékokkal készülünk alkalomról alkalomra. Kézműves foglalkozással, vetélkedőkkel, színezéssel, alkotással telnek napjaink. Péntekenként rendszerint filmdélután szervezünk, ezzel egy kis lazulást viszünk be a gyerekek életébe a hétvége közeledtével. A kisdíjak egyéni, csoportos fejlesztése szempontjából sokat segít számunkra az iskola igazgatójának, illetve a délelőtti tanítók támogató hozzáállása.

A Hosszabbított Program tehát tovább zakatol Medgyesén. Lelkesedésünk és odaadásunk nem változott és bízunk benne, hogy valóban hathatós támogatást tudunk nyújtani a lehetőség kihasználóinak. Az egyetlen gyakorlati változás, hogy minden eddiginél biztosabb lábakon áll programunk, mely megszünteti a folytonos veszélyét a megszűnésnek. A délutáni étkeztetés, felügyelet és foglalkozások tehát adottak, mi továbbra is számítunk mindazokra, akik élni szeretnének ezek előnyeivel.

Balázs Noémi

Interjú az új frakcióvezetővel

A közelgő választások, valamint a kormány bukása keltette zűrzavar mellett is tartogatott meglepetést a román politikai élet. Szében megye egyetlen magyar parlamenti képviselőjét, Benedek Zakariást választotta meg ugyanis az RMDSZ képviselőházi frakciójának vezetőjévé, mely egyértelmű üzenetként bír minden itt élő számára. Erről az üzenetről, az új szerepről, valamint az aktuálpolitikai helyzetről kérdeztük a képviselőurat, aki készséggel állt lapunk rendelkezésére.

Mindenekelőtt engedje meg, hogy gratuláljak a kinevezéséhez! Mit gondol, várhatóan milyen változást fog jelenteni a parlamenti munkájában, illetve jelent-e egyáltalán bármilyen változást?

Ezentúl én vezetem az RMDSZ képviselőházi frakcióját. Ez azzal jár, hogy a frakciógyűléseket én kell megszervezzem. Bekerültem a képviselőház bírái közé, akikkel a programokat fogjuk egyeztetni. Szintén tagja lettem a frakcióvezetők testületének. Itt a részletes napi menetrend kerül elfogadásra, illetve megegyezünk arról, mely törvénytervezetek kerüljenek megtárgyalásra a plénumban. Végül részt fogok venni a többi párttal történő egyeztetéseken.

folytatás a második oldalon...

2. oldal
RMDSZ hírek
3. oldal
Hosszabbított Program Országosan
4. oldal
Elindult nyelvтанfolyamunk
5. oldal
Magyarország királyai: IV. Béla
6. oldal
Kelekötya farsang
7. oldal
Hirdetések
8. oldal
Március 15.

A lap megjelenését támogatja:

CONSILIUL JUDEȚEAN

SIBIU

C.I.Brătianu út 32 szám
Millennium-Ház
551003 Medgyes
Szében megye
Tel/fax:0269 832 657
www.medgyes.ro

RMDSZ

...folytatás az első oldalról

Jár ez az új szerepkör bármiféle lemondással, ami a szakpolitikus munkáját illeti?

Nem, minden eddigi kötelességemnek továbbra is eleget fogok tenni. Megmaradtam a szállítási és infrastrukturális bizottságban. Folytatni kell azt a munkát és az imént felsoroltak hozzáadódnak teendőimhez.

Egyet tud Ön azzal érteni, hogy a kinevezése üzenetértű is, tekintve, hogy személyében a szórványságból került ki az RMDSZ alsóházi frakcióvezetője?

Igen, abszolút, úgy is volt felvezetve megválasztásomkor. Az RMDSZ nyitni akart, hogy ne csak a Partiumból, illetve Székelyföldről kerüljenek ki frakcióvezetők, hanem Közép-Erdélyből és a Szórványságból is.

Két javaslat volt. Egyrészt Csoma Botond, kolozsvári képviselő, valamint én, mint szórvány képviselő. Végül ő 9, én pedig 11 szavazatot kaptam. Ez egyértelműen azt üzeni - aminek kimondottan örülök -, hogy minden egyes régió, minden egyes magyarok lakta település számít. Nem rangsorolnak választók száma szerint, minden régió ugyanolyan mértékben fontos.

Immár frakcióvezetőként melyek azok a törvényjavaslatok, amikre nagyobb hangsúlyt kíván fektetni?

Az RMDSZ-nek mindig van egy prioritási listája, melyet mindannyian közösen döntünk el. Jelenleg listánk élén a családpolitika áll, mely nagyon fontos számunkra. Itt a magyarországi példát szeretnénk átültetni Romániába. Ennek egy részét mostanra már benyújtottuk. Mellette ott van az adminisztratív kódex, mellyel bővíthetnénk jogainkat. Aztán ott a tanügyi törvény, ami mindig napirenden van számunkra és próbálunk rajta módosítani, hogy javuljon a magyarok helyzete.

Ahhoz azonban, hogy eredményt tudjunk elérni, partnereket kell találnunk. 6,2 százalékkal egyedül sajnos semmire nem mennénk, tekintve, hogy a szavazás során 50 százalék és egy szavazat szükséges. Ezért folyamatosan egyeztetésekre kényszerülünk. Jelenleg bizonyos kérdésekben a jobb, míg másokban a bal oldallal egyeztetünk.

Tudna esetleg példát mondani ilyen egyeztetésekre?

Ott volt nemrég a kétforduló választás lehetősége. Akkor azt mondtuk, hogy bárkivel hajlandóak vagyunk szóbaállni, hogy ezt leállítsuk. Mit jelentene egy ilyen rendszer számunkra? Például Szatmárnémetiben, ahol 40%-os magyarság él és magyar vezeti a várost, ráadásul nagyon jól vezeti, látható eredményekkel, az első forduló eredménye után a román pártok összefognának és etnikai szavazást csinálnának az önkormányzati választásból. Hozzávetőlegesen az RMDSZ mintegy 20%-át veszítené a polgármesterek számának a kétfordulós rendszer miatt.

Szakpolitikusként jelenleg mit érez elsődleges fontosságúnak az infrastruktúrában, illetve szállításügyben?

Van két törvénytervezetem, melyek már átjöttek a szenátusból és a képviselőházban hamarosan kell, hogy tárgyaljuk. Az egyik egy úgynevezett „tízes törvénnyel” kapcsolatos, mely az építkezés minőségére vonatkozik. Ebben szeretném elérni, hogy a konzultáns cégeknek is legyen felelősségük. Maga a törvény 1995-ben készült és bár voltak ellenőrök, ilyen

fél nem létezett a projektek során, ezért a mai napig nem is szabályozták őket. A konzultánsok állnak a megrendelő és a kivitelező között. Ők ellenőrzik a munkálatokat és hagyják jóvá a kifizetéseket. Ennek ellenére törvény által semmiért nem tartoznak felelősséggel.

A másik a 43-as kormányhatározat, mely az infrastruktúra, az utak adminisztrálásáról szól. Ezt két pontban igyekszem módosítani. Egyrészt 2027. december 31-ig az Országos Utászati Ügynökséget kötelezném, hogy minden egyes municípium köré terelőutat kell, hogy építsen. Ez érintené Segesvárt, Udvarhelyt, Csíkszeredát, Hévízt, Marosvásárhelyt, vagy éppen Medgyest is. Összesen 103 megyei jogú város van, és mintegy 60-ra vonatkozna ez a fejlesztés.

A román kormány bukásától és az általa keltett zűrzavartól hangos most a politikai élet. Hogyan látja a jelenlegi állapotot?

Mi azt mondtuk és továbbra is fenntartjuk azt, hogy az RMDSZ akar előrehozott választásokat, de csakis legálisan. Egy nappal mielőtt ez a kormány megbukott volna, kiadott egy olyan sürgősségi kormányrendeletet, ami összezavarta az egész választási törvényt. Egyrészt 4-5 elemet is tartalmaz, ami miatt alkotmányellenes, másrészt ellentmond a Velencei Bizottság ajánlásainak is, harmadrészt pedig megengedi a választási turizmust, azaz, hogy mindenki ott szavazzon, ahol van. Például nálunk, Nagyszebenben például van 35 ezer

egyetemista, illetve 25 ezer olyan munkás, aki nem itt él. Ha ők mégis itt szavazhatnak, teljes mértékben megváltoztatják az eredményt.

Én úgy látom, hogy most tovább fog folytatódni a jelenlegi helyzet. A mi célunk, hogy legyen tiszta és legális előrehozott választás. Elsőként mi, majd további pártok kérték fel a nép ügyvédjét, hogy az alkotmánybíróságon óvja meg ezt a rendeletet. Ezen kívül a múlt héten tárgyalva volt a szenátusban egy törvénytervezet, amely törli ezt a sürgősségi kormányrendeletet. Ez most átjött hozzánk és hamarosan mi is tárgyalni fogjuk. Azonban, ha el is fogadjuk, az államelnök kell, hogy kikiáltssa. Végző soron tehát az ő térfelén fog pattogni a labda.

Utolsó kérdéshez érkezünk. Ön milyen érzésekkel várja az önkormányzati választásokat? Mire számít Szeben megyében, illetve van-e olyan konkrét cél, amit el szeretne érni?

Mindenekelőtt meg szeretnénk tartani azokat a tanácsosainkat, akik most vannak. Emellett vissza szeretnénk nyerni Nagysejket, melyet négy éve veszítettünk el. Szeretnénk továbbá, ha Küküllőalmáson egy helyett két tanácsosunk lenne. Ezúttal megyei listát is indítunk, mely egy újabb erőfelmérő lesz számunkra.

Összességében tehát nagyon bizakodó vagyok, azt látom, hogy minden Szeben megyei tanácsosunk felelősségteljesen végezte a munkáját, így semmi okom az aggodalomra. Számítok arra, hogy erőfeszítéseiket értékelni fogják a választók, és számítok arra, hogy a magyar közösségek támogatni fogják az érdekeik képviselőit.

Ezúton is köszönöm a frakcióvezető úrnak, hogy rendelkezésünkre állt és kívánok neki sok sikert és kitartást közösségünk további szolgálatához!

Töttösi Gergő

Meleg ételt és délutáni oktatást országosan

Egy RMDSZ által kidolgozott átfogó oktatásügyi törvénycsomagot fogadott ma el döntőházként, a szenátus plénuma. A tervezetbe foglalt intézkedések a romániai magyar oktatást, és az oktatási rendszer egészét érintik – hívta fel a figyelmet Cseke Attila. Az RMDSZ szenátusi frakcióvezetője hozzátette: a javaslatok a pedagógusokkal és szakszervezetekkel folytatott hosszás egyeztetések eredményei.

A tervezet előírásai az államelnöki kihirdetést követően léphetnek érvénybe. „Jelentősége van annak, hogy most döntött a plénum az RMDSZ tervezetéről, hiszen, amennyiben az államelnök haladéktalanul kihirdeti azt, a rendelkezések már a következő iskolai évtől érvénybe léphetnek”.

Cseke Attila ismertette: a tervezet egyik legfontosabb rendelkezése, hogy csökkenti a minimális osztálylétszámot. Szórványvidéken és a vidéki iskolákban már tíz diákkal is indulhat magyar osztály, eddig ehhez legkevesebb tizenkét diákra volt szükség, és az osztályok maximális létszáma is csökken, hogy a tanár kevesebb diákkal, hatékonyabban dolgozhasson. Elemiben eddig egy osztályban akár 25, gimnáziumban 30 diák is lehetett. Az új előírások szerint elemiben a diákok száma nem haladhatja meg a 22-t, gimnáziumban pedig a 26-t.

A frakcióvezető elmondta: a tanügyi kerettörvény azt írja elő, hogy a nyelvi kisebbségeknek joguk van a számarányos jelenlétre az oktatási intézmények vezetőségében. Ezt a törvény által szavatolt lehetőséget most kötelezővé teszi az új módosítás.

Novák Csaba Zoltán RMDSZ-es szenátor, a felsőház oktatásügyi bizottságának alelnöke elmondta: a tervezet a bölcsődei és óvodai oktatásra, a délutáni iskolára (afterschool), és a meleg ebéd programra vonatkozó előírásokat tartalmaz.

Egy korábbi törvénymódosítással az RMDSZ azt kérte – emlékeztetett a szakpolitikus – legyen kötelező az óvodai oktatás. „A ma elfogadott tervezet pontosít az óvodai oktatást szabályozó törvényes kereten. A tervezet előírja: a dadát elismerik kisegítő személyzetként, és az ezzel kapcsolatos költségeket beleszámolhatják az óvoda költségvetésébe, megoldva ezzel a dadák fizetésének gondját” – részletezte a szenátor.

A tervezet ugyanakkor megoldást nyújt a szülők számára is, akik visszatérnének dolgozni a két éves gyermeknevelési szabadságról, hiszen az elfogadott javaslat szerint különleges esetekben már két éves kortól óvodába írathatják gyermekeiket.

A gyermekeiket egyedül nevelő szülők, és a szociálisan hátrányos helyzetű családok előnyben részesülhetnek a bölcsődei beiratkozáskor. A javaslat előírja: különleges esetekben, a helyek függvényében az önkormányzat is módosíthat a beiratkozási kritériumokon úgy, hogy a munkába visszaálló egyedülálló szülő előnyben részesül majd a bölcsődei beiratkozásnál, amennyiben a helyek száma korlátozott.

A havi 50 lejes bölcsődei és óvodai beiratkozáskor kiutalt értékjegy-rendszerhez is hozzájárulhatnak a helyi önkormányzatok. Az értékjegyeket a hátrányos helyzetű családok a szükséges

ruházat, tanfelszerelés és élelmiszer beszerzésére költhetik.

A módosítás előírja, 2030-ig az afterschool programot és a meleg étel programot kötelezően ki kell terjeszteni minden iskolára. Az RMDSZ módosítása lehetővé teszi, hogy a szülők kezdeményezésére is indítsanak úgynevezett délutáni iskola programot. Egyesületeket hozhatnak létre, amelyek délutáni oktatást bonyolítanak, és más tanintézményekből érkező tanárok is taníthassanak ezeken a foglalkozásokon.

A szaktárcaának engedélyt és költségkeretet kell biztosítania minden olyan iskola számára, amely rendelkezik a szükséges feltételekkel ahhoz, hogy meleg ebédet nyújtson a diákoknak, azaz megteremtette a szükséges feltételeket egy étkezde működtetésére. Azokban az iskolákban, ahol nincs erre lehetőség, hideg élelmiszersomagot kapnak a diákok. Az erre fordított, egy főre eső költség nem lehet 7 lejnél kisebb, a költségeket a minisztérium az önkormányzatnak utalja át, az önkormányzat pedig hozzájárulhat ehhez, amennyiben rendelkezik a szükséges fedezettel.

Szabó Ödön, az RMDSZ Bihar megyei parlamenti képviselője a törvénytervezet egyik kidolgozója rámutatott arra, hogy ez a törvénycsomag a Szövetség által már több éve hangsúlyozott törekvéseire nyújt jogi megoldást: „csökkentettük az iskolai tananyagot, hiszen a jelenlegi rendszerben diákjaink túlterheltek. A mostani tanterv nem a gyermekek fejlődését és nevelését szolgálja hosszú távon, továbbá növeltük a tanár oktatási szabadságát a tanórákon.” A Bihar megyei oktatási szakpolitikus szerint ezáltal az oktatónak jogilag is nagyobb szabadsága van, hogy az órákon a gyermekek felkészültsége és tudása szerint tanítson. A törvénymódosítás megteremti annak a lehetőségét, hogy minden diák anyanyelvén, magyarul felvételizhessen az egyetemre, továbbá az iskolapszichológus foglalkozását szabályozó, sokat vitatott rendelkezésen is javít. Az elfogadott RMDSZ-es módosítás értelmében ezután az eddigi 800 diákhoz képest, minden 500 diák után alkalmaznak egy iskolapszichológust.

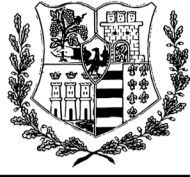
Az RMDSZ által benyújtott törvénymódosítást a felsőházi szakbizottsági munkálatok alatt több pontban egészítették ki. Így a tervezet azt is előírja, hogy az eddigi 50 százalékos kedvezményhez képest az iskolások ezután ingyenesen utazhatnak a településen belüli tömegközlekedésben, illetve a megyén belül és a megyék között szállító, államilag működtetett autóbuszokon és vonatokon. Az ingázó diákoknak évi 52 menettérti utazásra biztosít finanszírozást a szaktárca amennyiben bentlakásban, vagy albérletben laknak.

Ugyanakkor ingyenes múzeumi, színház- és operabelépőket, kulturális rendezvényekhez való ingyenes hozzáférést biztosít az elfogadott törvénymódosítás.

A tervezetbe foglalt összes rendelkezés az állami, a felekezeti, és az akkreditált magánoktatásra is vonatkozik. A tervezet kidolgozója Szabó Ödön, az RMDSZ Bihar megyei képviselője és Novák Csaba Zoltán, a Szövetség Maros megyei szenátora.

RMDSZ sajtóközlemény

Egyszer élsz

Mi van, ha holnap már nem leszel?

Általában felteszem e kérdéseket magamnak, s másoknak.

Lehet, hogy néhányan nem is értelmezik szavaim, pedig oly sokat jelentenének!

Mert hát ki, ó, ki akarná úgy maga mögött hagyni a világot, hogy nem mondja el szeretteinek, hogy igen, szereti őket?

Ki vesztegetné pillanatait a telefon s számítógép kék fényében? Ki mondana le valamiről, mert „lesz más alkalom”?

Nem lesz más alkalom. Sosem lesz más, ha elszalasztod, akkor az elfut. Ha megfogod, átéled. Megbántad? Tanultál. Jól érezted? Bátor vagy!

Tapasztalatból mondanám, hogy leírhatatlanul szívszorító az, ha e alkalmat futni hagyjuk.

Mi futni hagytuk. Akkor is, ha lelkünk mélyén tudtuk, ez a végső. Már nem fogjuk a Nap forró sugarai tűzte színpadon felverni a port. Már nem fogunk esténként összegyűlni, s csak úgy egymás mellett tölteni az időt. Már nem fogunk fagyaltevés közben nagyokat nevetni. Nem.

Összerándult gyomorral, hideg kezekkel és homályos tekintettel próbálom kiírni magamból azt, mi már nagyon bántott. Ennyi időn át nehéz volt már ily sok mindent magamban tartani. Fárasztó volt. Nem írtam cseppet sem, ami bántott. Viszont most itt van: keserű igazság mindez.

Dénes Dália

Elindult nyelvtanfolyamunk

Sikeresen elrajtolt a régóta várt első magyar nyelvtanfolyamunk. Előzetesen bízunk a pozitív fogadtatásában, azonban ilyen nagyszámú érdeklődésre mi magunk sem számíthatunk. Az előzetesen megrendelt könyvcsomag gyakorlatilag el is fogyott és a csoport teljes létszáma közel húsz főre tehető.

Tagjai között találkozhatunk minden korosztály képviselőjével, kiket egyedül a nyelvtanulás iránti vágy köt össze. Vannak, akik családtagjaik miatt szeretnének tanulni, és akadnak olyanok is, akik egyszerűen egy hasznos időtöltés lehetőségét látták meg a képzésben.

Semmiképpen sincsenek könnyű helyzetben, tekintve, hogy mennyire összetett és a romántól alapjaiban eltérő nyelvünk, azonban a lelkesedésük garancia lehet a magyar elsajátításához.

Az első találkozás részben az ismerkedéssel telt. A jelentkezők megtanultak bemutatkozni, átvettünk néhány nemzetközileg kis eltéréssel használt szót, valamint rögtön egy igen fontos elemével, a magyar nyelv sajátos kiejtésével kezdtünk el megbarátkozni.

A második alkalommal aztán még intenzívebben haladtunk és több igen sajtós nyelvteni szerkezetet vizsgáltunk meg. Ilyenek voltak például a határozott névelők vagy a létige is. Itt sem álltunk meg, ugyanis mindezek mellett sort kerítettünk a leggyakrabban előforduló mondatok átvételére, így a köszönésekre, búcsúzásokra és egyéb hasznos kifejezésekre.

Egyelőre tehát nagyon jó ütemben haladunk, azonban idővel vissza-vissza fogunk térni a korábban tanultakra, hogy biztosan elmélyüljön a tudás.

Emellett igyekszünk úgy összeállítani az órákat, hogy elsősorban gyakorlatban is használható tudást adjunk át a résztvevőknek. Fontosabb, hogy értsék a hallott szöveget és meg tudjanak szólalni, mint, hogy nyelvtanilag kifogástalanul és hosszú, összetett mondatokban fogalmazzanak.

Az első két alkalom után kijelenthető tehát, hogy egy nagyon jó hangulatú, pozitív és nyitott tagokból álló csoport jött össze, akikkel nekünk, oktatóknak felüdülés ez a hosszú és újdonságokkal teli közös út.

Kiss Noémi

Magyarország királyai: IV. Béla

Már 1214-ben megkoronázták, mint ifjabb királyt, 1218-tól pedig külön udvartartása volt és részben a felségjogokat is gyakorolta. A gyermek herceg sokáig csak András ellenzékének „zászlaja” volt, de 1223-ban, amikor élesen szembeszegült apjával felesége, Mária ügyében (András el akarta érni, hogy bontsa fel házasságát), már bizonyára részben önállóan cselekedett. Konfliktusai később állandósultak, s

jól tükrözték az előkelők különböző csoportjai közötti ellentéteket. Béla erdélyi hercegségére támaszkodva 1228-tól erőteljesen fellépett az eladományozott birtokok visszaszerzéséért, ebben látta a III. Béla korabeli erős királyi hatalom biztosítékát. Tévedéséért később nagy árat kellett fizetnie.

Apja halála után rivális nélkül foglalta el a trónt, s koronázott királyként érkezettnek látta az időt elképzeléseinek megvalósítására.

Leszámol apja híveivel, Dénes és Gyula volt nádorokkal, birtokaikat elkobozza. Az „új irányvonal” az előkelők többségét élesen szembefordítja a királyi hatalommal. Általános ellenkezést vált ki a kunok befogadása is. A Kötöny vezette nomádok a tatár veszély elől menekülnek magyar földre.

Fegyveres erejük kétségtelenül növelhette volna az ország védelmi erejét, életmódjuk azonban felháborodást keltett az immár két évszázada feudalizált magyarságban. Béla lépései a tatár (mongol) invázió küszöbén anarchikus viszonyokat eredményeznek, így aztán nem csoda, hogy a bekövetkező, pusztító erejű támadás (1241 tavaszán) „leteríti” az országot. A kunellenes hangulat és Kötöny meggyilkolása csak tetézi a bajokat: Batu kán hadai akadálytalanul hatolnak be a Kárpát-medencébe és a sorsdöntő muhi csatában döntő vereséget mérnek a király seregére. IV. Béla menekülni kényszerül.

Megalázó hányattatásai után csak a következő évben tér vissza az elpusztított hazába a király. Tehetségét mutatja, hogy képes a hibák felismerésére s egy új irányvonal kidolgozására is. A „második honalapítás” néhány évtized alatt újrateremti Magyarországot.

Szakítja a visszavételi stratégiával, sőt 1242-től ő maga is adományoz birtokokat. Várépítési programba kezd s a tatárjárás tapasztalataiból kiindulva tudatos városfejlesztési politikát folytat. Kiváltságlevelei nagyban

A IV Béla alapította visegrádi vár

hozzájárulnak Buda, Esztergom, Fehérvár fejlődéséhez. A kunok újbóli betelepítése is a honvédelmet szolgálja.

Uralkodásának második szakasza a külpolitika irányváltását is jelenti. A pápához írt levelében 1250-ben körvonalazza a levont tanulságokat: az európai udvarok cserbenhagyták a Magyar Királyságot. Ebből adódik következtetésként a közép-kelet-európai kapcsolatok erősítése.

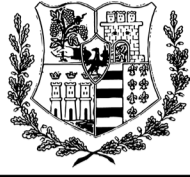
Béla dinasztikus politikája e cél jegyében formálódik. Lányait Lengyelországba, illetve az orosz fejedelemségekbe házassítja, fia kun leányt vesz feleségül. Vallásosságát mutatja, hogy a tatárjárás után született lányát, Margitot, Istennek ajánlja.

Az 1250-es évek már a feudális magyar állam megerősödését támasztják alá. Újra szerepet kap az expanzió, Béla bekapcsolódik a cseh belharcokba, Velencével rivalizál Zára birtokáért, s az 1260-as tatár betörést már könnyedén verik vissza a magyar seregek. Visszatér azonban az apa-fió viszály is. A már 1246-ban megkoronázott István egyre erőteljesebben lép fel Bélával szemben.

A főurak -ahogy ez el is várható tőlük, hol az egyik, hol a másik felet támogatják, az igazi kárvallott pedig a politikai hatalomból kiszorított egységesedő köznemesség.

Hogy Béla érzékelte az erőviszonyok kezdődő eltolódását, bizonyítja: a bárók ellensúlyozására 1267-ben már a megyék küldöttjeit is meghívja a fehérvári törvénykezési napokra. 1270-ben bekövetkezett halálakor már csak egy fia él, István. Ő követte a trónon.

Kelekótya farsang

Már megint remekelt a medgyesi Gyöngyvirág néptánc-csoport...

Ám kezdeném inkább a legelejével. Részletezném az előzményeket és a göröngyös utat.

A csoporton kívüliek legtöbbször úgy látnak minket, mint egy jól összekovácsolt, gondatlan, nagyon vidám csapat. Összekovácsolt és vidám igen, de sajnos koránt sem gondtalan. Mi is nehézségekkel küszködünk, ahogy sokan mások.

Biztosan sokaknak feltűnt, hogy elég hosszú ideje nem készültünk önálló előadással. Fennállásunk tizenharmadik évében vagyunk. A legelején kétfévente bemutattunk egy-egy műsort. 2012-ben elkészült a „Karácsonykor éjfél tájban” című előadás, 2014-ben bemutattuk a „Kerge farsang” című bolondozást, 2016-ban pedig a „Táncoló topánka” című művünket, mellyel több helyen is felléptünk.

Aztán jött egy hosszabb időszak, amikor ez a folyamat leállt. Sajnos csoportunk létszáma kissé lecsökkent. Mi is azzal küsz-

ködünk, mint általában a szórványmagyarság. Vannak olyanok, akik úgy érzik „kiöregedtek”. Ők, ha nincsenek is köztünk a színpadon, a háttérben ilyen-olyan tevékenységgel támogatják csoportunkat. Vannak olyanok, akiket a jobb életkörülmény nagyon távolra rendelt el. Ők egy darabig távol lesznek sajnos tőlünk. Az ő hiányukat nem csak fizikailag, de lelkiileg is megérezzük. Lassan azzal is kell számolnunk, hogy az egykori óvodás alapítótagjaink felnőttek, már középiskolások. Egy-két év és páran közülük főiskolások lesznek, ami még csökkentheti csoportunk létszámát, mivel egyre ritkábban tudnak majd eljárni próbákra.

Nagy szerencsénkre még mindig ott van nekünk a „pici” csoport. Jó látni, hogy van utánpótlás. Ám a csoporton belül azt is tapasztaljuk, hogy nem minden kicsi, akit elhoz anyuka, apuka, nagymama, marad közöttünk. Jó páran néhány táncpróba után nem jönnek el többet, mert nem szeretik, vagy nem találják fel magukat új társaik között.

Az elmúlt „csendesebb” időszakunk sem henyéléssel telt, a csoport állandóan tevékenykedett. Többek között egy nagyon kemény év áll a nagy- és felnőttcsoport mögött. Mátéfi Csaba táncoktató keze alatt két szép, de nehéz táncot tanult meg, vajdaszentiványi és balázstelki táncokat. Ezekkel a táncokkal bárhol és bármikor felléphet. És fel is lépett. Kilencen még Szlovákiába is elvihették táncainkat és gasztronómiánkat.

Többek között ezért is nem ért rá arra, hogy önálló előadással készüljön. Ritka az olyan hónap, amikor ne kapnánk valahonnan fellépési meghívást. Olyan hónap is volt, amikor majdnem minden hétvégén valahol megfordultunk. Ám ezekre az alkalmakra is nagyon komolyan kellett készülnünk. Majdnem minden esetben változtatni kellett a felálláson, mert legtöbbször változás történt a fellépők személye között. Egyszer egyesek tudtak elmenni, máskor pedig mások. És ez mindig változást igényel a színpadi felállásban.

Műkedvelő csoport lévén külön-külön mindegyik tagnak megvan a maga élete. A felnőttek munkabajárnak, a gyermekek iskolába-óvodába. A felnőttek otthon is végzik a házimunkát. A gyerekek oldják a házi feladatokat, sőt, mellette más szabadidős tevékenységeket is folytatnak (sport, zene...stb). Ezek mellett mindenki igyekszik a tőle legpontosabban eljárni próbákra, habár sokszor már otthonról úgy indul el, hogy holtfáradt.

Drága oktatóinkról, Lukács Levente és nejről Gyöngyiről, már

nem is merek nyilatkozni. Ezelőtt tizenhárom évvel ők voltak ennek a tánc csoportnak a megálmodói és alapítói. Ők hívták össze az akkori óvodásokat, később pedig a gyerekek szüleit is. Ők azok, akik tizenhárom éven keresztül egy próbáról sem hiányoztak. Minden táncpróba napon végig oktattak, táncoltak az óvodásokkal, a kisiskolásokkal és utána a nagy és felnőttcsoporttal. Ez sokszor 4-5 óra is volt megállás nélkül és hangsúlyozni szeretném, hogy mindezt teljesen díjtalanul. Sok türelemmel vannak irántunk, pedig bevallom, sokszor kibírhatatlanok vagyunk.

Levente már ősz óta rágta a fülünket, hogy egy újabb önálló előadást kéne összehoznunk. Mi csak mosolyogtunk az ötleten, mert nem tartottuk reálisnak azt, hogy ilyen rövid idő leforgása alatt ez megvalósuljon. Hála Levente kitartó határozottságának, íme összejött. 2020. február 22-én ott izgult csoportunk a színpad függőnye mögött. Készen álltunk bemutatni a

„Kelekótya farsang” című előadásunkat. Ezt megelőzte Ferkó Zoltán „Kóbor” című rövid filmje, amely egy Brassó megyei eldugott faluról szól. Ezt a falut 1206-ban alapították. Ezelőtt 100 évvel a falu népessége közel 1000 főt számlált. Egy tiszta magyar, református vallású faluról van szó. Napjainkig többször is teljesen kihalt, de mindig sikerült visszanepe-

síteni. Ám a kommunizmus teljesen tönkretette. Mindenkét elvették. A falu nagyja kénytelen volt városban keresni munkát, és a jobb lét miatt ott le is telepedett. Jelenleg a falu 200 lakost számlál és ebből kb. 70 magyar. Zöme 60 és 80 év közöttiek. Gyermekek már egyáltalán nincs a faluban. Már csak az idősek beszélnek a magyar nyelvet. Az interjúk során több idős ott élő szájából elhangzik, hogy ők még reménykednek abban, gyermekeik majd ott hagyják a városi kényelmet és visszatelepednek Kóborra. Szomorú, de sajnos gyakori folyamat ez a falvak kiöregedése, kinéptelenedése.

Ezt a kissé szomorú kisfilmet követte a mi bolondos előadásunk. Picitől a nagyokig minden csoportunk bemutatta mit sajtított el az elmúlt időszakban. A picik a megszokott formában követték Gyöngyinek minden mozdulatát. A nagyobbak elővették legjobb táncukat, majd a farsang hangulata miatt összekevertük a modernt a hagyományossal, a keringőt a legényessel, a lányokat elküldtük katonának, és még „Ilyést” is eltemettük, úgy ahogy ezt a farsang megköveteli. „Cigány muzsikaink” könnyekig neveltették a közönséget. A temetéssel zárult előadásunk, ahol jelen volt kicsi, kicsi és nagy egyaránt. Gondolom, hogy még senki nem ment el temetésről olyan vidáman, mint a mi közönségünk, és pontosan ez is volt a célunk. Jó hangulatot, jó kedvet kelteni mindenkiben. Most úgy érezzük, hogy sok munkánk meghozta gyümölcsét.

Csoportunk nagyon sok köszönettel tartozik.

Elsősorban Leventének és Gyöngyinek szeretnénk megköszönni, hogy ez a tizenhárom tartalmas év alatt egyszer sem adták fel, habár olykor-olykor nagyon nehéz volt minket kezelni, kibírni. Köszönjük a gyermekeinkkel való törődést, nevelést és türelmet. Sok jóval hozzájárultak a gyermekeink fejlődésében. Adja a jó Isten, hogy még ezután is sok szülő tudja átérzeni azt a kellemes izgalmat, amikor ott látja csemetéjét a színpadon népviseletben táncolni, énekelni, mosolyogni, vagy éppen pityeregni az izgulástól. A fellépés végén pedig boldogan könnyezve ölelje át Leventét és Gyöngyit azzal, hogy „Köszönjük!”

Nagyon szépen köszönjük a közönségnek, hogy tapsukkal, dicséretükkel, gratulációjokkal mindig mellettünk vannak, ezzel is biztatva minket, hogy nem hiábavaló a munkánk. Csoportunk köszönettel tartozik, állandó támogatóinknak, a megyesi RDMSZ-nek, MADISZ-nak, Pro Scola-nak és a történelmi egyházaknak, hogy soha nem utasították vissza, ha a támogatásukat és segítségüket kértük.

Záró gondolatként szeretném említeni azt, amit már sokszor hangsúlyoztunk, hogy a csoportunk nyitott. Mindenkit nagy szeretettel fogadunk csoportunkba legyen az gyermek vagy felnőtt. Jöjjön közénk bárki, aki jobban meg szeretne ismerni egy vidám, színes csoportot, szeretne elsajátítani pár tánclépet, megtanulni pár népdalt.

Szeretettel hívunk és várunk mindenkit!

a Gyöngyvirág néptáncscsoport

Medgyesen az AngelCaravan

Spring Bloom by AngelCaravan egy rendhagyó esemény, ahol elsősorban élményt, egymásra szánt időt és érdekes tartalmakat ajándékozunk. Itt biztos, hogy egyedi megoldást és ajándékot találsz márciuskára és nőnapra mindenkinek, magadnak is.

Lesz változatos vásár is, ahol kézműves ajándékokat szerezhetsz be, lesz javaslatunk pedagógusoknak, főnököknek. Erre az alkalomra 40 kézműves jelentkezett, szebbnél szebb termékkel, olyannal, ami nem csak 1 napra szól, hanem utólag is használható. Akárcsak az Angyalkaravánon, most is szívügyünk a környezettudatos csomagolás, nálunk nem fogsz műanyagot találni.

Mindenhol a kedvenc kávézónkban találkozunk, hogy nyugodtan megihassunk egy kávé és szakértők segítségével beszélgesünk időmenedzsmentről, tudatos fogyasztásról. Ahol pedig nem férünk be egy kávézóba, oda elvisszük a kedvenc kávé magunkkal, hogy Neked is jusson. Most is lesz egyedi Erdélyben pörkölt kávénk, ha még nem kóstoltad, akkor pont itt az ideje. A Spring Bloom eseményünk is karaván stílusú, egy-egy nap felbukkanunk különböző városokban, hogy meglepetést és színfoltot vigyünk oda, a tavasz friss illatát.

Az eseménysorozat a következő:

Február 28 – Brassó – Massimo

Február 29- Medgyes- Schuller-Ház

Március 1 – Vásárhely – 112 kávézó

Március 7 – Udvarhely – Mokka kávézó

Szóljon a nőnap tényleg rólad és arról, ami neked fontos!

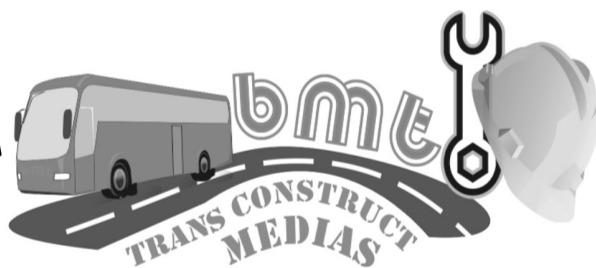
Kezdj velünk tavaszt!

Foszner-Korodi Ildikó

Támogatók - Partnerek

MEDGYES

Szebeni út, 174 A szám
Tel. 0269 838 241

NAGYSZEBEN ÉS VIDÉKE

KÖZÉLETI KULTURÁLIS LAP

Megjelenését támogatja a COMMUNITAS Alapítvány
Alapítva 1902-ben, Nagyszébenben

BRUTĂRIA **Eldi** PÉKSÉG

CONSILIUL JUDEȚEAN SIBIU BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ **ASTRA** SIBIU

St. George Barjiu, nr. 5-7
550178 Sibiu - România
C.F.: 400917
Tel.: +40 269 210 551
Fax: +40 269 215 775
http://www.bjestrabiu.ro
bjestrabiu@gmail.com

100 ROMANIA 1918-2018 SAZDATORIA ROMANIA

Birou Logistica MEDIAS : str. A. Vlaicu nr.106, 0744-588936,
Tel&Fax 0269-448049 Centru Tehnic SIBIU
str. St. cel Mare nr.102A, 0744-588369, Tel&Fax 0269-235549
web site : www.techservice.ro, e-mail : medias@techservice.ro

ADEZIVI, ETANSANTI,
RULMENȚI, CURELE, SCULE
ECHIPAMENTE SI
CONSUMABILE
INDUSTRIALE

TECH SERVICE

rulmenți, șuruburi, simeringuri, curele

HERASIB

YOUR SUPPLIER

RO - 551041 Mediaș
Str: Aurel Vlaicu nr. 104
Tel./Fax: 0269-842069
Mobil: 0740-063.748, 0752-294637
e-mail: vanzari@heraindustrial.ro

Sună bine!
www.audioexpert.ro

audiologie
protezare auditivă
service aparate auditive
consultații ORL, logopedie

RO - 551026, Mediaș
Str. I. Ghe. Duca, nr. 32, et. 1
Telefon/Fax: 0269-834.422
Mobil: 0740-063.748
E-mail: info@audioexpert.ro

APROV Raktár- és építő- anyagok szaküzlet

Anyagok építkezéshez (és belső munkálatokhoz)

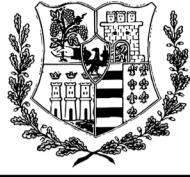
Kohászati termékek (cső, tábla, profil, drót)

Anyagok hő- és elektromos berendezésekhez

Mezőgazdasági eszközök és vegyi műtrágyák

Építészeti megoldások!

Virgil Mădăraș nr. 4, Bănyoșii (Căminul) meșteșug. az ház mellett
+4 0749 847242 / 0116-47-0000 / 0116-47-0000

1848-49 Forradalom és szabadságharc megemlékezés

Március 15.

17 óra

Katolikus plébánia

Program:

**A Báthory István Általános Iskola
tanulóinak ünnepi műsora**

Medgyesi Magyar Vegyeskórus

Mióta piros, fehér, zöld a magyar zászló színe?

A Medgyesi Madisz előadása

Szeretetvendégség

A SZERKESZTŐSÉG

Nagy-Küküllő

Felelős szerkesztő:
Balázs Botond

Főmunkatársak:

Balázs Noémi, Olteán Ildikó,
Soldorfean Zsuzsa, Kiss Noémi,
Palea Kinga, Kémeri Attila, Töttösi
Gergő, Fazekas Attila

Technikai szerkesztés:
Töttösi Gergő

Korrektúra:
Töttösi Gergő

Lap-arculat imázs:
Bukur Tamás

**Megjelenik havonta a
Medgyesi MADISZ gondozásában.**

A lap elektronikus formában is olvasható a www.medgyes.ro honlapon.

Postacím:

Szeben megye, Medgyes, I.C. Brătianu út, 32-es szám, i.sz. 551003

E-mail:

madisz@medgyes.ro

Nyomdai kivitelezés:

S.C. GARAMOND TIPOGRAFIE S.R.L.

ISSN - 2277 0115

Példányszám: 2000, Tiraj: 2000